

100 ÉVES AZ EVANGÉLIUMI HÍRNÖK hetedik évtized

Az Evangéliumi Hírnök hetedik évtizede majdnem teljesen egybeesik dr. Udvarnoki Béla testvér szerkesztői munkásságának első periódusával (1967-1978). A havi két alkalommal 8 oldalon megjelenő újság továbbra is a legjobb forrás az amerikai magyar baptista missziót megismerni kívánók számára.

A lapban megjelenő igemagyarázatok, teológiai és itt-ott irodalmi igényű írások mellett a lap többször anyagát a szövetség és a hozzá tartozó gyülekezetek életének, szolgálatának bemutatása adja. Amikor a lap hetedik évtizedét tekintem át, gyakorlatilag a szövetségünk életének egy jelentős évtizede elevenedik meg előttem.

Az Evangéliumi Hírnöknek elég kiterjedt írói hálózata volt. Lelekipásztorok, gyülekezeti munkások, férfi és nőtestvérek -néha az óhazából is- küldik rendszeresen írásait a szerkesztőnek, aki kéri is és örömmel fogadja a cikkeket. Az 1976. március 15-i szemlében pl. ezt írja róluk: *A szerkesztésnél hatralmas segítséget nyújt néhány állandó munkatárs. Gondolunk itt Galambos Pál, Fülöp Árpád, Viczián János, Eibner József, Kish Ernő és Fancsali Dénes testvérekre, akiknek nevét legtöbbször látják olvasóink a cikkek végén. Csak az Úr és a szerkesztő tudja, mit jelent ezeknek a testvéreknek a hűséges és gyakorlott tollforgatása... Ezen testvérek munkásságának köszönhető részben az, hogy a bizottsági ülésen többször elhangzott a dicsérő szó: az Evangéliumi Hírnök jó, színvonalas, értékes és kitűnő magyarságú. A fenti munkatársi támogatás eredménye az, hogy olvasóink lapunkat szeretik, és mindig nagyobb számban rendelik... Természetesen úgy folytatja, majd fejezi be a szerkesztő ezt a gondolatmenetet, hogy további előfizetők szerzésére buzdítja az olvasókat.*

A következőkben a hetedik évtized két leglényegesebb missziós jelenségét vizsgálom és mutatom be az Evangéliumi Hírnök számait lapozgatva – összefoglaló jelleggel, néhány megjelent cikket is idézve.

1. A szövetség feloszlata helyett lelekipásztorok „kölcsonzése”.

2. Anyagi erőfeszítések: kül- és belmissziós eredmények.

Az utóbbival kezdem. Udvarnoki testvér 1977-ben egy Atlantában tartott Misszió és Irodalmi Bizottsági ülés után a beszámolóját így fejezte be: *Húsz évvel ezelőtt még a reményteljesek is öt-tíz évet adtak magyar baptista misszióknak. Az Úr egyrészt megszegyénített kicsiny hitünkért, másrészt azt mondja, hangosan, érthetően: Bízatok! (1977. április 1.)*

Az anyagi erőfeszítést is igénylő missziós feladatok meghirdetése kettős eredménnyel járt: megvalósultak a jó tervek és lelki épülést is eredményezett az összefogás.

Ezt az évtizedet azzal kezdték a testvérek, hogy 1970-ben elhatározták, hogy Cserepka János testvérek misszióját elősegítendő tízezer dollárt összegyűjtenek egy hajó-kórházra, aminek segítségével dr. Cserepka Margit orvos misszionárius a másként elérhetetlen helyeken élő benszülötteket gyógyíthatja majd, Cserepka testvér pedig a lelki magvetést végezheti olyanok között, akik még soha nem hallották az evangéliumot. A pénz összegyűlt, a hajó elindult testi-lelki betegeket gyógyító útjára. Persze az a tízezer dollar csak egy kis része volt a kórház-hajó árának.

1973-ban egy 50 ezer dolláros gyűjtést hirdet meg a szövetség, s a lap, mint a szövetség szószólója, „Hitből győzelemre” címmel. Az összeg 60 %-át misszióra, a másik részét a Palm Bay-i Bethesda Otthonra szánják.

A harmadik gyűjtést 1976-ban indítják el, amivel egy másik külmisziót támogatnak: az argentinai magyar baptista misszióban munkálkodó Pintér Sándor misszionárius számára kívánnak autót vásárolni. A gyűjtés eredményes volt. Ha több helyem lenne, idézném Viczián testvér beszámolóját, amelyben leírja, hogy a torontóiak a megajánlott 620 dollár helyett végül is 1300-t gyűjtöttek össze erre a célra.

A külmiszióban munkálkodókról Vadász János testvér (aki 1979 januárjában vette át a szerkesztői munkát) dél-amerikai látogatása után ezt írta:

„Nagy István testvért Sao Paulo, Brazíliában, Pintér Sándor testvér Buenos Aires, Argentínában messze minden más magyar baptista lelekipásztortól, messze Szövetségünk évi közgyűlésétől végzik áldozatkész missziói munkájukat, megteszik azt, amit csak tudnak az Úr kegyelmé által. Oláh József testvér Carapicuibá, Brazíliában, Nagy György testvér Palatános, Argentínában napi nehéz fizikai munkájuk után végzik a gyülekezet szolgálatát. Testvéreim, Áron és Húr módjára tartsuk fel imáinkkal az ő karjaikat. Imádkozzunk naponként értettük, ne feledkezzünk meg róluk a gyülekezeti imaórákon sem.”

E három nagyobb gyűjtő kampányon kívül az Evangéliumi Hírnök közvetítésével a gyülekezetek segítésében részesült még a detroiti gyülekezet, amikor új templomát megvásárolta, 1977-ben. (A torontói gyülekezet pedig 1978-ban költözött a mostani templomába – amit később meg is vásároltak.)

Mindezek az anyagi erőfeszítések nem gyengítették, hanem inkább erősítették a szövetséget és a gyülekezeteket.

Persze mindezt csak úgy kerülhetett sor, hogy élt, létezett még a szövetségünk. Attérek hát a hetedik évtizedünk bizonyára legjelentősebb missziós ügyére, melyről a szövetségi jegyzőkönyvben kívül az újságunk is folyamatosan beszámol:

megszűnés helyett megújulás.

Nem először, de az 1971-es közgyűlésen „Szóba kerül, hogy a Szövetséget fel kell oszlatni. Ez az ajánlat azonban a többség részéről nem talál elfogadásra. Dr. Haraszi Sándornak, az Irodalmi és Misszióbizottság elnökének kezdeményezésére magyarországi baptista lelekipásztorok meghívását veszik tervbe.” (dr. Gerzsenyi László)

Ebben az évtizedben nyolc lelekipásztor érkezett az óhazából; közülük hatan a Haraszi testvér közreműködésével létrejött „lelekipásztor csereprogram” keretében. Időrendben így következtek:

- 1969. Szabadi Gusztáv (Detroit)
- 1972. Viczián János (Torontó, ő volt az első „kölcsonzótt” lelekipásztor)
- 1973. Gerzsenyi László (Cleveland)
- 1974. Ilonka István (Kipling)
- 1976. Herjeczki András (Detroit)
- 1977. Gerő Sándor (Torontó)
- 1978. Oláh Lajos (Kipling)
- 1979. Almási Tibor (Cleveland)

Szövetségünkön belül a hetvenes évek közepén olyan jónak találták ezt a misziós programot, hogy pl. Viczián testvér 4 éves szolgálati idejének a végé felé Molnár Balázs elnök testvér Vicziáné számára még 4 éves hosszabítást kért a magyarországi elnökségtől (1976. március 15. 5. o.)

Végül Dr. Udvarnoki Béla szerkesztő testvérenek e programot értékelő írásából idézek, mely az 1977 április 1-i Szemlében jelent meg:

“A nyár folyamán egyik Magyarországról “kölcsonzótt” lelekipásztor testvérünk, Viczián János öt éves torontói szolgálata után visszatér az Óhazába. A “kölcsonzés” négy évre szólt, de az ittmaradási engedélyét a magyar hatóságok egy évvel meghosszabbították.

Alkalmas időpont ez arra, hogy visszapiantsunk ennek a nagyjelentőségű prédikátor kihozatali munkának a múltjára és felmérjük az eredményeket. A prédikátorhívási munka terve az 1969-70-es években vert gyökeret dr. Udvarnoki Béla, akkori szövetségi elnök és dr. Haraszi Sándor, a Misszió Bizottság elnökének agyában. Az amerikai magyar baptista misszió helyzete elbátortalanító volt. A hitbeli lelkesedés, testvéreinknek az Úr ügyéhez való ragaszkodása példás volt, de a misszió kocsjának a tengelye, a

magyar nyelv veszélyben forgott. Már pedig nem csak a nemzet él a nyelvében, hanem a magyar misszió is. A kézenfekvő megoldás nem lehetett más: hozunk prédikátort onnan, ahol van magyar. Első elgondolásunkban és tervünkben úgy számítottunk, hogy kérjünk hazulról egy-két lelkipásztort állandó itt tartózkodásra. Az óhazai baptista testvérekkel való tárgyalásunk (akik a magyar hatóságok beleegyezésétől tették függővé döntésüket) odafejlődött, hogy 4 évre kaphat egy-két lelkipásztor testvér engedélyt a kiutazásra...

Jelenleg három óhazai lelkipásztor működik amerikai magyar baptista közösségünkben: Viczián János (Toronto), Gerzsenyi László (Cleveland) és Herjeczki András (Detroit)... Mind a három testvér olyan gyülekezetet vett át kezelésre, amely különböző okok miatt nagy válságban volt. Kétséges, hogy a három gyülekezet megmaradhatott volna magyarnak magyar lelkipásztor nélkül. A magyar lelkipásztort pedig az óhazából "kölszönzött" lelkipásztor jelentette. Az első megállapításunk az, hogy a három szóban levő testvér itteni misszióinkban életmentő munkát végez. Ezt a tényt hálával és köszönettel említjük

A gyülekezeti szolgálat mellett mind a három testvér nagy részt vállalt a szövetségi munkából. Bizottságokban működnek, baptista irodalmunkban foglalkoznak, konferenciáinkon előadásaikkal tevékenykednek. Ilyen módon tehetségük gyümölcsét az egész amerikai magyar baptista misszió élvezte.

Örömmel állapítottuk meg az utóbbi négy-öt év folyamán, hogy a három testvérünk kitűnően beleilleszkedett az amerikai baptista közösségi életbe s lelkileg egyik lettek velünk. Magyar baptista népünk mindig szeretettel fog gondolni itt létükre és végzett munkájukra. A testvéri kapcsolatot létre hozták és hitünk szerint ezek a kapcsolatok a mi esztendőinkben erősek és kedvesek maradnak...

Nem sikerült volna a prédikátor kölszönzés ügye a magyarországi hatósági közegek jóindulatú támogatása nélkül. A magyar állami közegek természetesen elsősorban a magyar ügyet segítik. Amikor azonban magyarságunk segítséget kap magyaroktól, ez nekünk jól esik és ezért köszönettel adózunk.

... A segítőkészség további bizonyítéka az, hogy az otthoni illetékes hivatalokban folyamatban van Gerő Sándor, József utcai lelkipásztor, szemináriumi tanár kijövetelének ügye Torontóba, és Oláh Lajos debreceni lelkipásztor kiutazási engedélyének az ügye Kiplingbe.

Az Óhazába visszatérő testvéreink vigyék szívükben azt a boldogító érzést: jó munkát végeztek s az amerikai magyar baptisták mindig szeretettel fognak gondolni rájuk.

A további prédikátor kölszönzés ügyében az eddigi tények és az Óhazából tapasztalható megértés jó reménységgel tölt el mindnyájunkat. Hisszük, hogy a megkezdett ösvényen nem lesz megállítás." (Szemle, részletek)

Herjeczki Géza

MÁRK ÉS A LEGRÖVIDEBB EVANGÉLIUM

Amikor a bibliai személyeket és a nekik tulajdonított bibliai szövegeket vizsgáljuk, azt látjuk, hogy a különböző írásmagyarázatok és kommentárok szerzői sok esetben eltérő gondolatokat tárnak elénk. Természetesen mindezt nem szeretném a teológusok szemére vetni, mert köztudomású, hogy a történelmi kutatások alkalmával nagyon kevés az a bizonyítottan hiteles biztos fogódzó, amire tévedhetetlenül fel lehet építeni egy-egy bibliai személy pontos életrajzát, vagy egy-egy keletkezett irat hiteles voltát. Nagyrabecsülendő azon történészek kutató munkája, akik bibliai kortörténettel, vagy a megtalált szövegek stílusjegyeinek elemzésével próbálnak megközelítően hiteles képet felvázolni az utókornak a szent iratok és személyek megközelítően valóságos voltáról. Így vagyunk ezzel, amikor Márk evangélista személyét és evangéliumát vizsgáljuk ebben az ismeretterjesztő sorozatban, és szeretnénk bemutatni a bibliaolvasók előtt az általuk egyébként tartalmilag ismert evangéliumot és annak szerzőjét, Márkot. A korai történelem ködös homályában gyakran összemosódnak a tények és a legendák történetei, amelyek főként az evangélium szerzőjének személyét lengik körül. Az idők folyamán különböző neves egyházatyák és tanítók: Jusztin, a filozófus vértanú, Papiász Hierapolitész ókeresztény püspök, Irenaeusz görög egyházatyája, későbbi lyoni püspök, Alexandriai Kelemen görög filozófus, és Origenész ókeresztény tudós egybehangzó feljegyzései természetesen adnak némi támpontot Márk személyét illetően.

Márk a jeruzsálemi Mária fia volt, akinek a házában gyülekeztek a keresztények. Jézus életében, sőt Bemertő János fellépése idején gyermekként élte át a jeruzsálemi keresztények kisebb-sorsát, így az evangéliumi történetek színhelyének sűrűjében élve szemtanúnak is tekinthető. Az Apostolok Cselekedeteiben olvassuk, hogy miután Péter csodálatosan kiszabadult Heródes börtönéből „elment Mária házához. Ez anyja volt annak a Jánosnak, akit

Márknak is neveztek. Itt sokan egybegyűlve imádkoztak." (ApCsel 12, 11-17) Márk anyja özvegy lehetett, mert férjéről nem olvasunk az igékben. Házát az első jeruzsálemi kereszténynek rendelkezésére bocsátotta. Pétert a háznép is jól ismerte, bizonyíték erre, hogy Rodé, a szolgálóleány megismerte a hangját.

Vannak tudósok, akik valószínűnek tartják, hogy ugyanebben a házban volt az utolsó vacsora, sőt itt készültek az Apostolok a Pünkösöd ünnepére is. Itt lehetett az ún. „felház". A Gecsemáné kert is Márk anyjáié lehetett, így alhatott Márk Jézus elfogatásának éjjelén ebben a kertben. Amikor ugyanis Jézust elfogták, és minden tanítványa elmenekült "követte őt egy ifjú, aki csak egy

Márk Evangélista: Esztergom, Keresztény Múzeum, szerző felvétele.

inget viselt mezítelen testén: őt is elfogták, de ő az ingét otthagya mezítelenül elmenekült. (Mk 14, 51-52). Érthető, tehát hogy a föltámadás után Márk anyjának háza lett Péter szállása, s hogy az ifjú Márk az elsők között lehetett, akik Jeruzsálemben megkeresztelkedtek. Péter ezért mondhatja őt a fiának (1Pt 5, 13).

Az Újszövetség tíz alkalommal nevezi pogány (latin) néven Márknak, három esetben János Márknak (a zsidó és pogánynevének) illetve úgy, mint Márk, a szolga, vagy kisérő. Márk először Pálnak, majd nagybátyjának Barnabásnak, végül az idős Péternek volt a segítőtje és munkatársa. Láthatjuk tehát, hogy nem akárkiktől tanult, mesterei egytől egyig Krisztus kiváló követői voltak. Amikor Kr. után 44-ben, Júdea-ban éhínség volt, az antiochiai egyház a jeruzsálemiek segítségére sietett, Pál és Barnabás hozta az adományt. Nyilvánvalóan Márk anyjának házában szálltak meg, hisz Barnabás Márk nagybátyja volt, talán épp édesanyjának a testvére. Amikor vissza-indultak Antiochiába, magukkal vitték Márkot, akit immár elég érettnak tar-

tottak arra, hogy segítségükre legyen az apostoli munkában. Egy évvel később Pál és Barnabás Ciprus szigetére indult, és magukkal vitték Márkot is. A küldetés végén Pál továbbindult Pergébe, majd a piszídiái Antiókhia felé, de Márk nem tartott velük. Visszatért Jeruzsálembe. Ennek az első apostoli útnak a végén, 49-ben Pált és Barnabást a szíriai Antiókhiaiból Jeruzsálembe küldték, hogy tisztázzák a zsidók által fölvetett kérdéseket. Bizonyára ismét Márk anyjának házában szálltak meg, és Márk hallhatta apostoli útjuk elbeszéléseit. Ezután a két apostol Pál és Barnabás ismét útnak indult a misszióba, de külön úton, Márk Barnabással tartott.

Kr. u. 60 körül Márkot Péter mellett találjuk Rómában (1Pt 5, 13), 61-ben pedig Pállal van. Ezt onnan tudjuk, hogy Pál ír erről ír a Kolosséiakhoz és a Filemónnak írt levelében, és mint mellette lévő munkatársról emlékezik meg róla. Ezek után Rómából keletre ment, mert Pál második fogságában, röviddel a halála előtt, arra kéri Timóteust, hogy siessen hozzá, és hozza magával Márkot is, mert, „jó szolgálatot tenne nekem”.

A legszorosabb kapcsolat azonban Péterhez fűzte, akit korai gyermekségétől ismert, annyira, hogy a hagyomány úgy beszél Márkról, mint „Péter tolmácsáról”. Ezzel függ össze evangéliuma is. A rómaiak ugyanis, látván, hogy Péter megöregedett, kérték Márkot, foglalja írásba az evangéliumot, amelyet Péter hirdetett nekik. Márk ezt meg is tette (50-60 között), és valószínűleg Péter prédikációiból állította össze az evangéliumot. Természetesen nem csak a prédikációk ismerete tették alkalmassá Márkot az evangélium megírására, hanem annak ténye is, hogy ifjúkora óta Jézus környezetének társaságában élt, sőt a fenti utalások alapján Jézus élete végének szemtanúja is lehetett. Sokszor hallott történeteket és az evangéliumi hagyomány sajátos elbeszélő módját is elsajátíthatta nem csak Péter prédikációiból, hanem Páltól is.

A katolikus hagyomány Márkot, mint az alexandriai egyház alapítóját és vértanúját tiszteli. Ő volt a város első püspöke, és valószínűleg Traianus császár idejében (98-117) szenvedett vértanúságot. Velencei kereskedők 828-ban megszerezték ereklyéit, és az arabok pusztítása elől Velencébe vitték. Ettől kezdve Márk Velence védőszentje. Sírja a Szent Márk Bazilikában található. Sokszor látjuk szöszéken, oltáron, templomi ruhákon, textíliákon Márk evangélistát oroszlánként szimbolizálva. Erre Szent Jeromos szolgált magyarázattal. Márk evangéliumát

Bemerítő János pusztai megjelenésével vezeti be. „Kiáltó hangja szól, a pusztában” – kezdi evangéliumát Márk. A pusztában kiáltó prédikátort hirdeti, akinek hangja Ámós szerint az oroszlánéhoz hasonló (Ám 3,8) A velencei Szent Márk téren is a kikötőre nézve ott ül egy gránitoszlop tetején a Márkot jelképező szárnyas oroszlán.

Az Újszövetség kutatók többsége elfogadja, hogy a legrövidebb evangélium, Márké, egyúttal a legrégebb is. Máté és Lukács is forrásként használta.

A Colledgeville-i bibliakommentár a négy evangéliumot négy Jézus-portrének nevezi. Ezt írja: „Ha a keresztyének Márk Jézusával akarnak találkozni, akkor Jézust arról az oldalról közelítik meg, amely a legegyszerűbb, de egyúttal a legigényesebb is! Felfedezik, hogy a Márk szerinti evangélium középpontjában Jézus halála és szenvedésének értelme áll”.

Az evangélium három szakaszra osztható. Az első szakasz során, (1-8. fejezet) úgy látszik, senki sem érti, ki is Jézus valójában, még tanítványai sem. A Cézária Filippiben lejátszódó találkozás alkalmával azonban világossá válik számukra: „Az Emberfiának sokat kell szenvednie, ... elvetik, megölik, de harmadnapra feltámad” (8,31). Az evangéliumnak ezen az első csúcspontján Márk olvasói azt is megtudják, hogy Krisztus útja a keresztyének útja is. „Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem.” (8,34) Vagyis a krisztuskövetőknek osztozniuk kell az ő sorsával.

Márk evangéliumának második szakasza (9-15. fejezet) fokozatosan világítja meg, hogyan válhatunk Krisztus igazi tanítványává. Ezt legjobban a 10,45 foglalja össze, ahol Jézus ezt mondja: „Mert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.” Pontosan ez történik az evangélium második csúcspontján, amikor Jézus meghal a Golgotán (14-15. fejezet).

Jézus halála azonban nem jelenti a végét. Márk evangéliumának harmadik szakasza ugyanis azzal kezdődik, hogy Jézus feltámadását hirdetik, ő pedig tanítványai előtt megy Galileába (16, 6-7). Márk a legerőteljesebben az evangélium végén szólítja fel olvasóit, hogy életük során hittel válaszoljanak Jézusnak, ne pedig az asszonyok „féltelmével és szorongásával”.

Márk evangéliumát stílusára utalva egy másik kommentár úgy jellemzi,

hogy „rövidsége és újságírászerű egyszerűsége” a keresztyén hit ideális bevezető olvasmányává teszi.

A Márk írása szerinti evangélium eredetileg a kánonban elsőként szerepelt a szinoptikusok között csak később került tekintélyi alapon Máté az első helyre. August van Ryn, holland származású amerikai bibliatudós azt írja a minden valószínűség szerint Rómában, görög nyelven írt evangéliumról: „Márk evangéliumában olyan frissesség és erő van, amely megragadja a keresztyén olvasót, és elvégzi benne, hogy vágyjon szolgálni valamivel áldott Urának példája nyomán.”

Maroszi Nagy Lajos (Múlt, Jelen, Jövő Baptista Kalendárium 2009, 53kk)

ATEISTA ÜNNEPNAP

Floridában egy ateista pert adott be a közeledő Húsvét és Páska megünneplése ellen.

Az illető a velük szembeni megkülönböztető eljárás miatt ügyvédet fogadott, hogy perbe szálljon a hívő keresztyének és a zsidók ünnepei ellen.

Elgondolása szerint igazságtalannak és méltánytalannak számít, hogy az ateistáknak a fent említettekkel szemben nincs elismert ünnepük. Ezért a tárgyaláson az ügyet mindketten a bíró elé terjesztették. Miután a bíró a felperes és az ügyvédje szenvedélytől izzó szónoklatát meghallgatta, kalapácsával az asztalra csapva a következő határozatot hozta:

- *Az ügy leván zárva.*

Az ügyvéd erre azonnal felugrott és a határozat ellen tiltakozva azt mondta:

- *Tisztelt Bíró Úr! Hogy tudja az ügyet lezárni? A hívő keresztyéneknek van Karácsonyuk, Húsvétjük és vannak más ünnepeik is. A zsidóknak van Paskájuk, Yom Kippurjuk és Hanukkájuk, a védenecenek és az összes többi ateistának nincsenek ilyen ünnepeik.*

Ekkor a bíró előrehajolva azt mondta:

- *Nekik is van ünnepük! A védenec és a tanácsadója szánalomra méltóan tudatlanok.*

Erre az ügyvéd így válaszolt:

- *Tisztelt Bíró Úr! nekünk nincs tudomásunk arról, hogy az ateistáknak is lenne ilyen hagyományuk vagy ünnepük.*

Majd a bíró így folytatta:

- *A naptárban április elseje az áprilisi bolondok napja. A 14. Zsoltár 1. verse a következőt írja: „Azt gondolja magában a bolond, hogy nincs Isten!” Ennek a törvényszéknek a véleménye szerint, ha a védenec azt mondja, hogy nincs Isten, akkor bolondnak számít. Ebben az esetben április elseje az ő ünnepnapja.*

A tárgyalás végétért.

Fordította: **Steiner József**

ALHAMBRA

2009. március elsején, az angol nyelvű istentisztelet keretében került sor *Sándor Zsuzsa* hitvalló bemutatására. A meghívott családtagok, barátok, osztálytársak száma meghaladta a harmincat. Még Magyarországról is jött vendég, a Hajdú-Bihar megyei Hosszúpályáról: Kulcsár János testvér, Zsuzsa anyai nagypapja.

Nőttestvérünk bizonyágtételében hallottunk a megtéréséről, megtapasztalásairól, és arról is, hogy jövőbeni döntéseit Jézus Krisztus követőjeként kívánja meghozni.

Az igehirdetés szolgálatát Tom Drion testvér végezte, aki Angliából érkezett Kaliforniába, és a Master's Seminary hallgatója. 2008 májusa óta minden hónap első vasárnapján ő szolgál az igével gyülekezetünkben. Az alkalmi prédikáció címe: "Three Steps to Baptism" volt (Máté 3:5-10 alapján).

Miért „hitvallás” az apostoli tanítást követő bemutatkozás? Azért, mert egy rendkívül fontos, örömteljes szabadságban megfontolt lépése ez a bemutatkozónak az Úr Jézus Krisztus követésében, Akitől már új életet kapott. A bemutatkozás a Megváltóval való közösségünk legjelentősebb szimbóluma. Az amerikai festőművész, Daniel Bonnell - a jeruzsálemi Szt. György templomot díszítő - alkotása ezt szépen ecseteli. A festmény a bemutatkozó Úr Jézust egy olyan mozdulatában örökíti meg, ami keresztre feszítését is előre vetíti. Megtérésünk története halálunkról és „feltámadásunkról” szól:

Novák József és a bemutatandó: Sándor Zsuzsa

meghaltunk magunknak, és új életet kaptunk Krisztustól. Az Ő gólgotai áldozata, és a Feltámadásban bizonyított győzelme minden újjászületett Krisztus-hívőre érvényes. Erről szól a hitvalló bemutatás.

Sándor Zsuzsát csecsemőként megkeresztelték, majd a református val-

Kedves Anyu és Apu! Ez az ajándék nektek szól... Dear Dad and Mom, this is for you...

It was twenty years ago, on March 1st 1989, that my dad and mom made the decision to pack up our small family. Beni was 3", and I was 5" (plus one cat), and move to Alhambra from Washougal, Washington. Little did we know what on Earth was in store for our family with this tiny church.

Why am I most deserving of congratulating my mom and dad right now? Well because, I am a preacher's daughter. Besides my mom and brother, no one else has any idea what our home life consists of once the sun sets on a Sunday night.

I've learned to share my dad with all of you. Now how many other kids get to say that? During the week, you'll most likely find my dad in his office working on sermons, articles, studying or somewhere in the parking lot on his cell phone. He's driven countless hours to be near those who need comforting and couldn't come to see him. His time spent nurturing others has been a rewarding experience on my part. It has had a significant spiritual influence on me, as well as many priceless memories included.

I have watched my dad devote his time, talent, strength and energy to take care of this church as if it were his own child. But most importantly there has not been a situation that could break or

lásban nevelték. Kisiskolás korában kezdett imaházba jönni a szüleiével. Az ifjúsági csoporttal, de a gyülekezettel is többször megosztotta az imakéréseit, gondjait és örömeit; mint mondta: lelki otthona lett a gyülekezetünk. A vendégek között külön köszöntöttük Zsuzsa keresztanyját, aki ígérete szerint figyelemmel kísérte nőtestvérünk lelki fejlődését, és most tanúja lehetett annak is, hogy a 18 éve élő reménység arról, hogy a szövetség népének, a megváltottak Gyülekezetének tagja a keresztlánya, Zsuzsa megtapasztalásaiban és hitvallásában igazolást nyert.

Egy héttel később, amikor az úrvacsorai közösségben emlékeztünk meg az Úr haláláról, Novák testvér a gyülekezet ajándékát, egy Bibliát és emlék oklevelet adott Sándor Zsuzsa nőtestvérnek. *NJ*

discourage him from his vocation. When your family suffers, trust me, I've watched him suffer along with you at home, or when there is happiness in a family, it makes him so proud and renews his enthusiasm.

Györgyi and Rev. Joseph Novák

I have seen him tap into the emotions of most of you sitting here before me, and sadly watched stress physically try to hold him down. But as weary and long as his days are, he wakes up every morning ready to do it all over again. Not only with his family at home, but with his brother's and sister's sitting here.

Apu, I'm proud of the man that you are, at home, and here at the church!!

Now Anyu, let me say a few words about you, because this is your 20th anniversary with this church too.

Anyu, our family would not be here together without you. You have always been the strength for all of us in our family. Without a doubt, a backbone to every accomplishment our family has made.

Besides working a full time job as a devoted nurse, you have shown your absolute commitment to this church. Through the lowest times when our family has suffered, you have picked us all up and made us see what our life here at the church means, and that the emotional sacrifices are nothing compared to the reward of glorifying God through our work here in this church.

Not only have you conducted this choir to make beautiful music for 18 years, but you've conducted our family as an orchestra to better serve this church and God.

I love you both so much and thank God everyday for blessing me with strong and hardworking parents. Once again, I'd like to congratulate both my parents for twenty years of service at the American Hungarian Baptist Church of Alhambra.

Love always, *Eszti*